

ŽALNIERIUKAS

„ir-du“ – nekeičiant padėties, du kartus suduoti vytelė į žemę.
Toliau žingsnių pakartoti nuo pradžios.

Šokio eigoje 8 ir 16 takto sądaužti vytelė į žemę „viens“, „du“.

Vladimiro Ūšovo choreografija
Jūratės Baltramiejūnaičiės muzika

Aikštėi priitaikė ir apraše Birutė Oželiienė

Šokis sukurtas remiantis folklorine medžiaga, panaudojant „Žalnieriuką“ ir „Buliaus“ choreografiją. Tinka šokti vidutinio pajėgumo jaunuolių šokių grupėms (15-17 metų).

Kompozicija skirta aštuonioms poroms, bet su nedideliais pakeitimais ją galėtų šokti ir šešių porų sudėtis. Visiems šokėjams reikia turėti 60 cm ilgio lazdėles.

Šokio muzika yra penkių dalių, grojama tokia eiles tvarka: I, II, I, III, I, II, I, IV, V, I. Tarp IV ir V dalies grojami keturi akordai. Metras – 2/4.

Pirma karta Žalnieriuką scenoje pašoko Vilniaus aukščiausios statybos mokyklos šokių ansamblis „Sietuva“ šokejai 1995 m. gruodžio 15 d. Vilniuje.

Dainų šventeje Šokių dieną Žalnieriukas bus šokamas Sidir vidur žolyne lis dabycje. Jų šoks jurių grupės. Autoriu i leidus, keletas siudeingesnių žingsnių ir junginių yra supaprastinti, pritaikant juos jaunesnio amžiaus šokėjams. Švenčiame vietoje lazdelių bus naudojamos vytelės.

ŠOKIO ŽINGSNIAI

Pirmasis žingsnis

Pradinė padėtis – normali stovėsena. Dešinėje rankoje laikoma vytelė, uždėta ant dešinio peties. Berniukų laisvos rankos ant juosmens, mergaitės prilaiko sijonuką.

Žingsnis trunka du taktus ir atliekamas grojant pirmąją arba antrąja muzikos dalį.

I taktas
Šokti du bégamuosius žingsnius, pradedant dešinę koja.

2 taktas
„Viens“ – žengti dešinę koja pirmyn ir pasispyrėti nedideliam pašokėjimui;

„du“ – lengvai nušokti ant abiejų suglaustų koju šeštąja pozicija.

Ketvirtasis žingsnis

Žingsni šokti poroje, susikabinus šaudykle (laiveliu). Vytelė laikyti dešinėje rankoje. Žingsnis trunka keturis taktus ir šokamas grojant trečiąjā muzikos dalį.

I-2 taktas
Šokti keturis šoninius žingsnius (mergaitė pradeda dešinę koja, ber-

„Viens“ – švelniai nušokti ant abiejų suglaustų koju ir kiek pasilenkus pirmyn, dešinėn užsimoti vytelę;

Antrasis žingsnis
Šokti ta pati derinį, kaip aprašyta pirmame žingsnyje, tik vytelė suduoti ne į žemę, o susidažti vytelėmis su priešais sutiktu šokėju sulig galva.

Trečasis žingsnis

Žingsni atlkti grojant pirmąją muzikos dalį, jis trunka du taktus. Vytelė laikyti ant dešinio peties.

Mergaitėms:

I taktas

Pradedant dešinę koja, dviem dvigubaisiais žingsniais suktis per dešinį petę visą ratuką ir šokti pirmyn.

2 taktas

„Viens“ – žengti dešinę koja pirmyn ir kiek pasispirti šuoliukui; „du“ – švelniai nušokti ant abiejų koju šeštąja pozicija.

Pakartoti žingsni, pradedant ta pačia koja.

Berniukams:

I taktas

Šokti du dvigubuosius žingsnius pirmyn, pradedant dešinę koja.

2 taktas

„Viens“ – žengti dešinę koja pirmyn ir pasispyrėti nedideliam pašokėjimui;

„du“ – lengvai nušokti ant abiejų suglaustų koju šeštąja pozicija.

Ketvirtasis žingsnis

Žingsni šokti poroje, susikabinus šaudykle (laiveliu). Vytelė laikyti dešinėje rankoje. Žingsnis trunka keturis taktus ir šokamas grojant trečiąjā muzikos dalį.

I-2 taktas
Šokti keturis šoninius žingsnius (mergaitė pradeda dešinę koja, ber-

„Viens“ – švelniai nušokti ant abiejų suglaustų koju ir kiek pasilenkus pirmyn, dešinėn užsimoti vytelę);

3-4 taktas

Šokti keturis dvigubuosius žingsnius vietoje, poroje sukantis dešinėn.

Penktasis žingsnis

Žingsni atlieka bernukai. Šokami du variantai: pirmasis trunka keturis taktus, antrasis – du; abu variantai šokami grojant penktąjį muzikos dalį.

Pirmas variantas

Vytelę laikyti dešinėje rankoje statmenai į viršų.

I-2 taktas

Šokti keturis liuksniukus atsitūpus, sukant vytelę viš galvos.

3 taktas

„Viens“ – liuksniukas atsitūpus, ranka su vytelė leidžiama žemyn; „du“ – antras liuksniukas, tik jo metu reikia peršokti per vytelę, su-

kant ja ratu iš priekio atgal.

4 taktas

Pakartoti 3 takto judesius.

Antras variantas

Vytelę laikyti abiem rankom už galų priešais save šiek tiek žemiau juosmens.

I taktas

„Viens“ – šoktelėjus abiem kojom, atsispirti ir pasiruošti šuoliui; „du“ – parietus po savimi abi suglaustas kojas, peršokti per vytelę nepaleidus jos galų.

2 taktas

„Viens“ – pakartoti 1 takto „viens“ judesius; „du“ – peršokti per vytelę, traukiant ją iš užnugario į priekį, nepaleidus jos galų.

Pastaba: visiems berniukams reikia mokėti abu variantus.

ŠOKIO EIGA

Šokėjai vienas paskui kitą stovi dešiniajame scenos gilumos užkulisyje. Dešinėje rankoje laikoma vytelė uždėta ant dešinio peties. Mergaitės laisvomis rankomis prilaiko sijoną, o berniukų rankos ant juosmens.

Subėgimas (16 tkt.)

Grojama pirmoji muzikos dalis.

Visi šokėjai (veda 1-oji mergaitė) vienas paskui kitą šoka *pirmąjį žingsnį* ratu dešinėn pro scenos gilumą (1 brež.).

1 brėž.

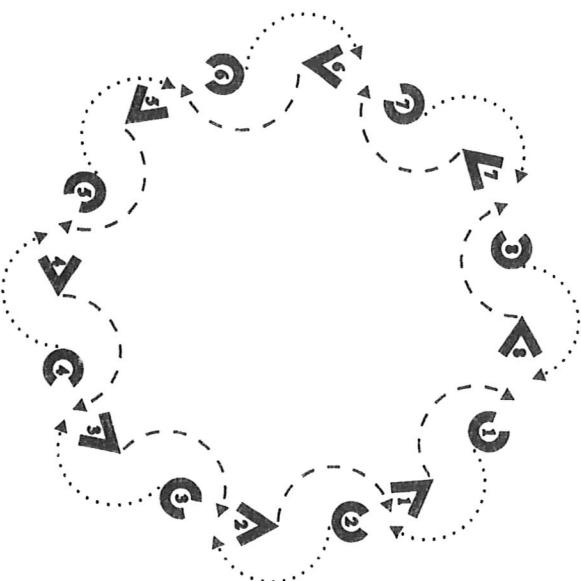
15 taktais visos mergaitės dvim bėgamaisiais žingsniais pasisuka pusę ratuko per kairi petį ir atsigrižta į savo partnerį. 16 taktais visi sudaužia du kartus vytelę į žemę („viens-du“).

Žilvitis (16 tkt.)

Grojama antroji muzikos dalis.

1-2 taktas

Šokėjai keičiasi dešiniai pečiais poroje, šokdami *antrąjį žingsnį* (2 brėž.); jie susidaūžia vytelėmis su naujai sutiktu šokėju (1-oji mergaitė su 2-uoju berniuku; 2-oji su 3-uoju ir t.t.).

3 brėž.

3-4 taktas

Visi šoka ta pačia kryptimi toliau *antrajį žingsnį*, tarpusavyje pasikeis-dami kairiai pečais, ir vytelėmis susidaūžia su kitu susitik tuoju šokėju (1-oji su 3-uoju, 2-oji su 4-uoju ir t.t.).

5-6 taktas

Šokėjai pakartoja 1-6 takto judesius, tik žilviti šoka kita kryptimi. 2 brėž.

9-14 taktas

Šokėjai pakartoja 1-6 takto judesius, tik žilviti šoka kita kryptimi.

15-16 taktas

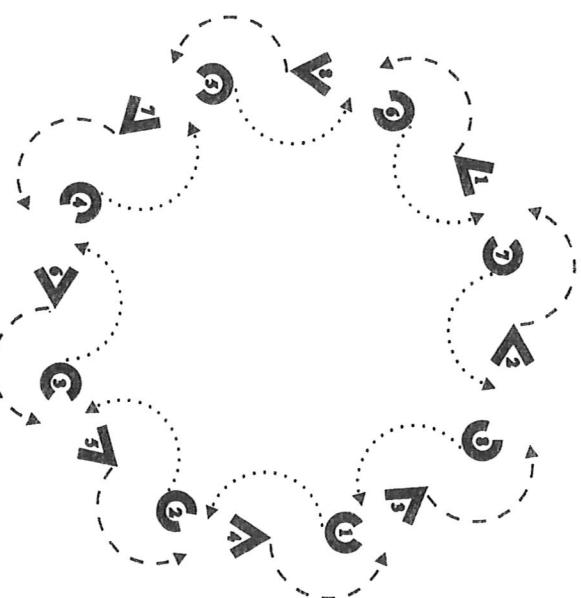
Šokdami keturis dvigubuosius žingsnius, šokėjai sudaro dvi linijas senos kraštuoose (4 brėž.).

Pasiuketimai eiliše (16 tkt.)

Grojama pirmoji (a) muzikos dalis.

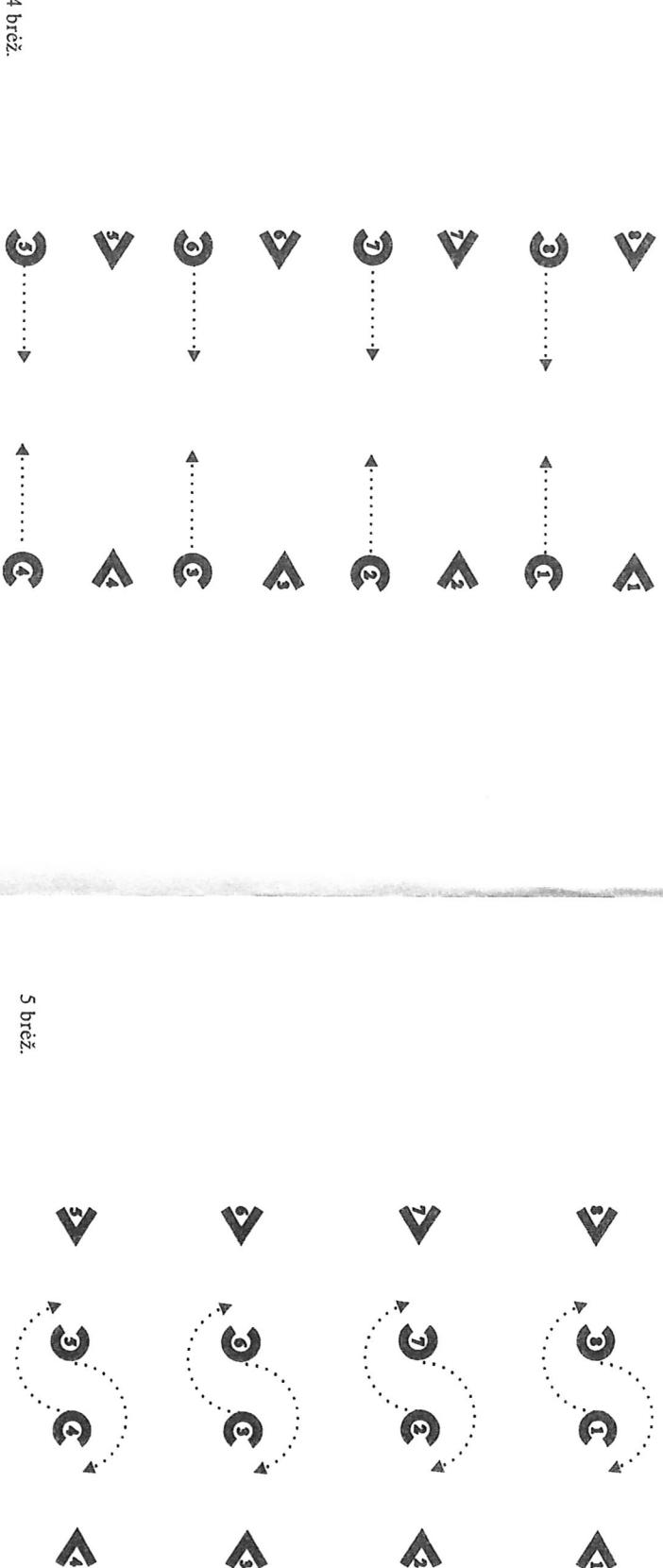
1-2 taktas

Berniukai, atsigriže į centrą, stovi vietoje ir 2 takta („ir-du“) susidaūžia vytelėmis tarpusavy greta stovintys (5-asis su 6-uoju, 7-asis su 8-uoju, 4-asis su 3-uoju, 2-asis su 1-uoju). Mergaitės *pirmuoju žingsniu* šoka viena kitos link ir sudaužia vytelę į žemę viena priešais kitą (4 brėž.).

tais pačiais šokėjais, kaip ir 5-6 takta. Tokiu būdu visi pasirengia grižti atgal (3 brėž.).

Visi šokėjai begamuoju žingsniu keičiasi kairiai pečiais ir pasisuka pusę ratuko per kaičių petį, susidaūždam (8 taktas „viens-du“) vytelėmis su

3-4 taktas

Berniukai pakartoja 1-2 takto judesius.

Mergaitės bėgamaisiais žingsneliais pasikeičia tarpusavyje dešiniaiems pėčiaiems, o nuošokiui (sukasi per dešinių peti pusę ratuko) atsigrįžta viena į kitą ir sudaužia vytelė i žemę (5 brėž.).

5-6 taktas

Berniukai pakartoja 3-4 takto judesius.

Mergaitės pakartoja 3-4 takto judesius, t.y. vėl pasikeičia vietomis dešiniaiems pėčiaiems ir suduoda vytelė i žemę viena priešais kita (6 brėž.).

7-8 taktas

Mergaitės, staigiai pasisukusios pusę ratuko per dešinių peti, *pirmuoju žingsniu* šoka savo partnerio link ir susidažia („viens-du“) su juo vytelėmis du kartus jau eilėse – jos ragina ir berniukus pasirodyti (7 brėž.).

9-16 taktas

Šokėjai pakartoja 1-8 takto judesius, tik dabar vietoje stovi ir susidažia vytelėmis viena su kita mergaitės: 5-oji su 6-aja, 7-oji su 8-aja, 4-oji su 3-aja, 2-oji su 1-aja. Berniukai šoka tai, ką 1-8 takta šoko mergaitės. Pabagoje, susidažę vytelėmis poroje vienas su kitu („viens-du“), visi susikabina šaudykle (laiveliu). Kiekvienas savo vytelė laiko dešinėje rankoje vertikaliai į viršų.

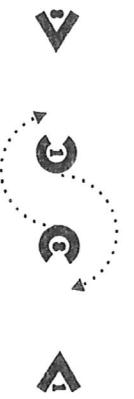
Šoninis linijoje (16 tklt.)

Grojama trečioji muzikos dalis.

1-4 taktas

Šokėjai poroje šoka *ketrūtajį žingsnį*, kaip nurodyma 8 brėžinyje.

Dvigubuju žingsniu metu poros pasisuka tik pusę ratuko dešinėn, t.y. pasikeičia poroje vietomis.

6 brėž.

5-8 taktas

Poros tuo pačiu žingsniu per kitus tarpus grįžta į savo puses. Sukdamiesi dvigubuoju žingsniu, šokėjai sudaro eiles scenos priekyje ir gilumoję (9 brėž.); jie sukaši tiek, kad mergaitės stovetų dešiniu petimi į centra.

9-12 taktas

Poros pakartoja 1-4 takto judesius, tik dabar vienos šoka į gilumą, kitos į avansceną (9 brėž.).

13-16 taktas

Poros pakartoja 5-8 takto judesius, t.y. grįžta per kitus tarpus atgal, tik sukdamosis dvigubuoju žingsniu, sudaro ratą. Berniukai baigia vidiniam rate, pasisukę nugara į centrą, o mergaitės išoriniam – kairiu petimi į centrą (10 brėž.).

Persokimai rate (16 tk.)

Grojama pirmoji muzikos dalis.

1-2 taktas

Berniukai staigiai sutupia, laikydami vytelę ant dešinio peties, o 2 takto metu („ir-du“) suduoda į žemę du kartus. Mergaitės, laikydamos vytelę ant dešinio peties, šoka ratu dešinėn *trečiuoju žingsniu* prie kito bernuko (10 brėž.).

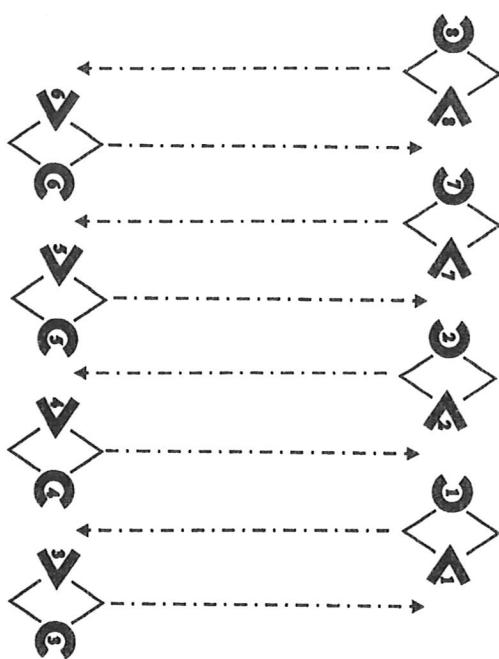
3-6 taktas

Berniukai ir mergaitės pakartoja 1-2 takto judesius du kartus; pabaigoje mergaitė susitinka su ketvirtuoju (skaičiuojant savaijį) bernuku.

7-8 taktas

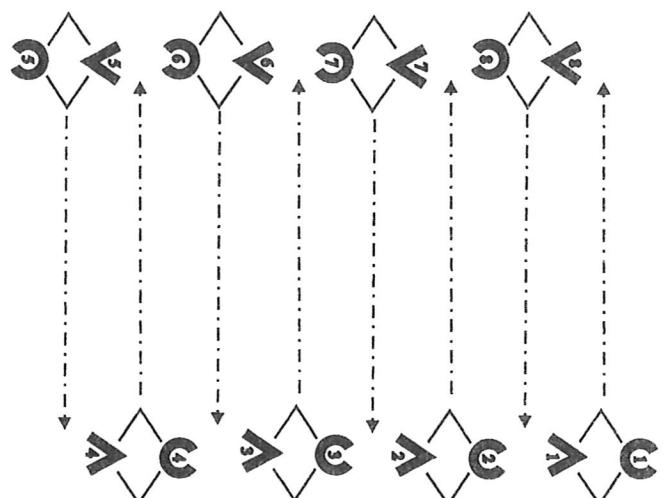
Berniukai staigiai atsiškilia, ir šokėjai, šokdami keturis dvigubuosius žingsnius, kairiai pečiai pasikeičia vietomis, t.y. mergaitės šoka į rato centrą, o berniukai į išorę (11 brėž.).

brež.

372

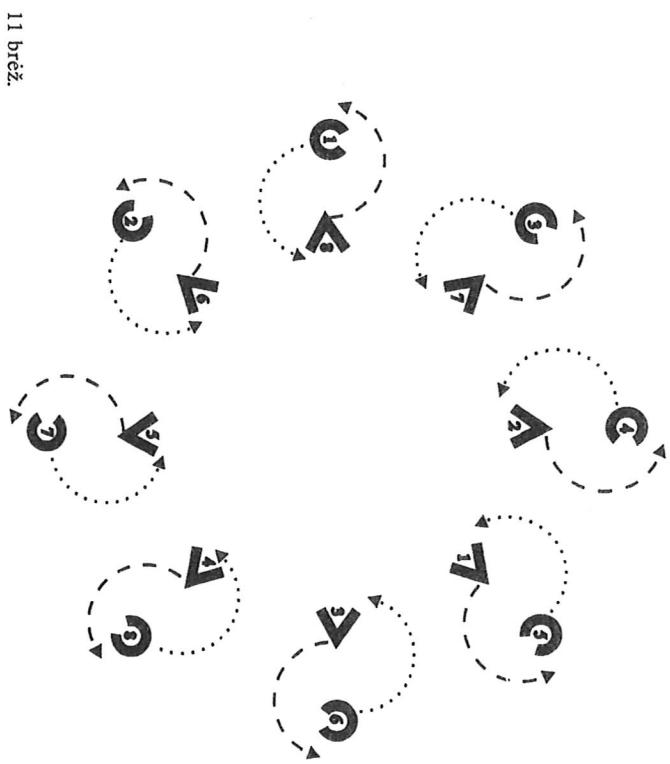
brež.

10 brež.

9-14 taktas

Šokejai pakartoja 1-6 takto judesius, tik dabar sutupia mergaitės, o berniukai šoka trečiuoju žingsniu iki savo poros.

373

15-16 taktas

Šokėjai pavieniui keturiais dvigubaisiais žingsniais sudaro ištrižaines, kaip parodyta 12 brėžinyje.

12 brėž.

Ištrižainės (16 tkt.)

Grojama antroji muzikos dalis.
Šokejai šoka višą figūrą pirmuoju žingsniu.

1-2 taktas

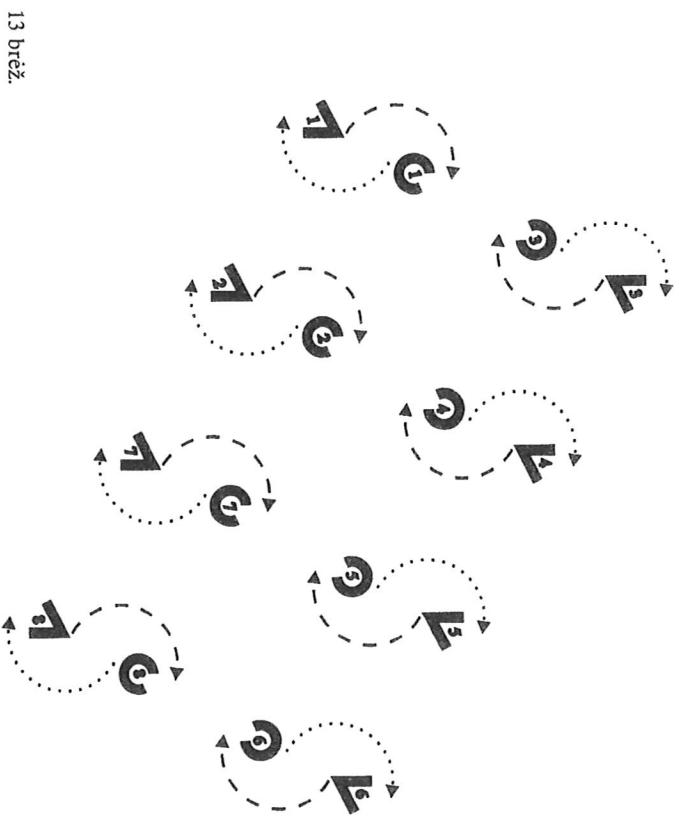
Visi poroje pasikeičia dešiniaiš pečiaiš vietomis (13 brėž.). Susitikę ištrižainių viduje, berniukai vytelė sudaužia į žemę vieni priešais kitus, o mergaitės – pasiskusios į išorę (14 brėž.).

3-4 taktas

Berniukai pasikeičia tarpusavyje kairiaiš pečiaiš ir sudaužia vytelė į žemę, nusisukę vienas nuo kito. Mergaitės apsisuka per dešinj petj vietoje pusę ratuko ir taip pat sudaužia vytelė į žemę priešais prišokusius kitus berniukus (15 brėž.).

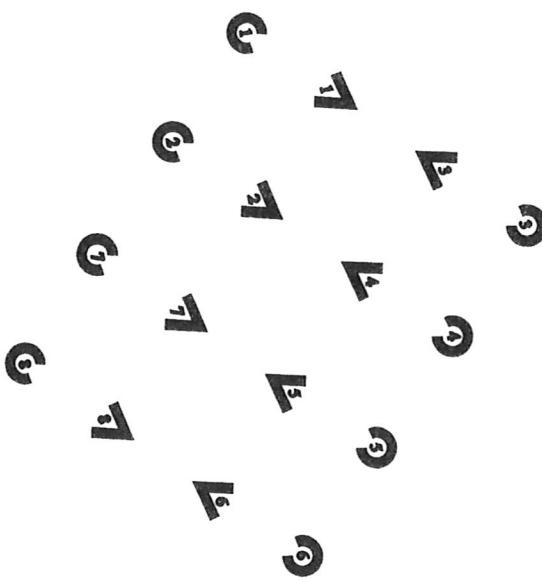
5-6 taktas

Šokėjai pasikeičia vietomis dešiniaiš pečiaiš (16 brėž.) ir sudaužia vytelė į žemę: berniukai – atsisukę į išorę, o mergaitės – ištrižainių viduje viena priešais kitą (17 brėž.).

13 brėž.

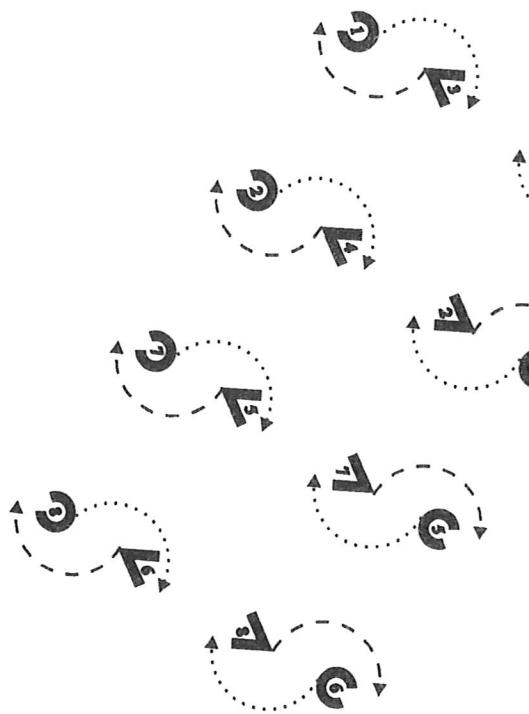
14 brėž.

375

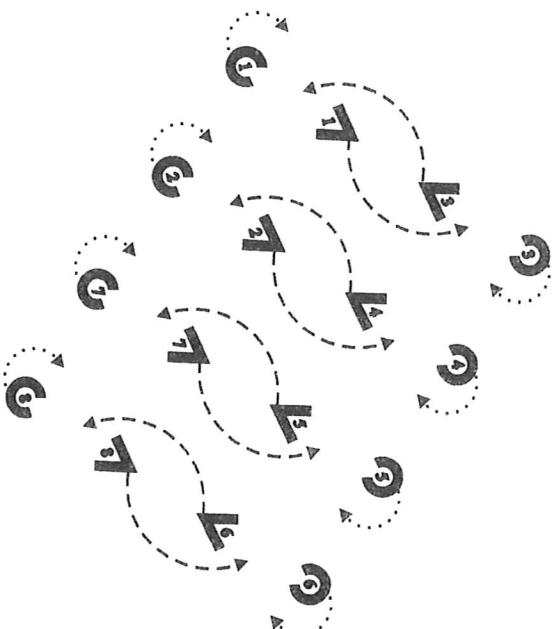
374

16 brėž.

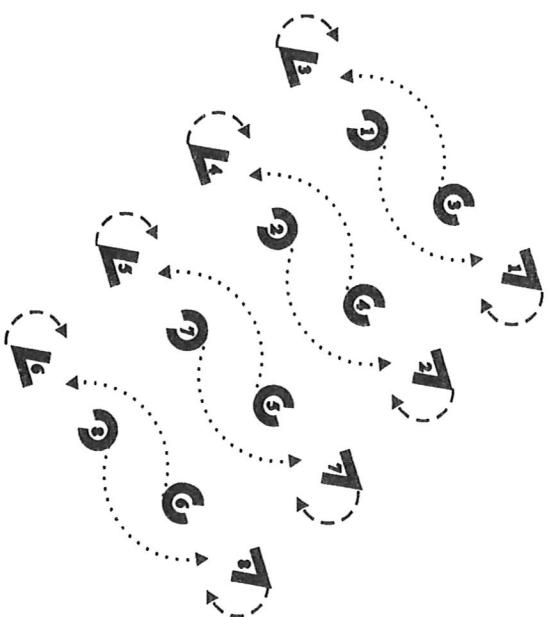

376

15 brėž.

18 brėž.

377

7-8 taktas
17 brėž.

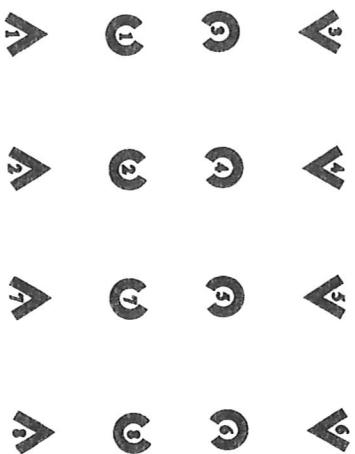
Berniukai sukasi vietoje puse ratuko per dešini peti ir sudaužia vytelę i žemę, atsigriže į mergaites. Mergaitės tuo metu keičiasi tarpusavyje kairiais pečiais ir sudaužia vytelę į žemę priešas berniukus (18 brėž.).

9-14 taktas

Šokėjai pakartoja 1-6 takto judesius, tik pradeda kituose ištrižainių kraštuose.

15-16 taktas

Šokėjai pereina pavienui keturių dvigubaisiais žingsniais i keturias eiles (19 brėž.).

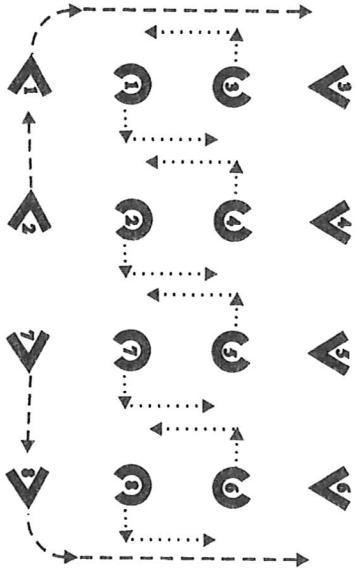
19 brėž.

Mergaičių šokimas kvadratu (16 tkt.)

Grojama ketvirtuoji muzikos dalis.

1-2 taktas

Visos mergaitės, sukdamos per dešinį petį, uždeda ant dešinio peties vytelę ir šoka polka; kas taktas pasisukdamas ketvirtą ratuko, jos nušoka po ketvirtį kvadrato (21 brėž.). Baigia vėl eilėse, tik pasikeitusios vietomis (22 brėž.).

21 brėž.

Antrasis pasikeitimas eilėse (16 tkt.)

Grojama pirmoji (a) muzikos dalis.

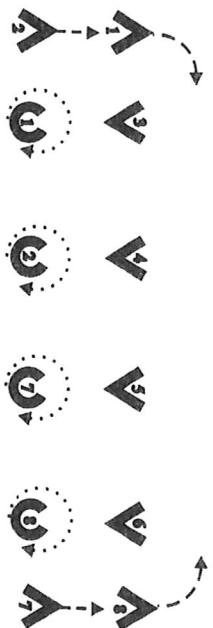
1-16 taktas

Šokant antruoju žingsniu, visi pakartoja pasikeitimo ištrižainėse judesius. Tik visi tie šokėjai, nušokę į kraštus ir atsigrižę į išorę, turi sudaužti vytelę į žemę.

Visiems reikia baigti atsigrižus į scenos centrą (20 brėž.).

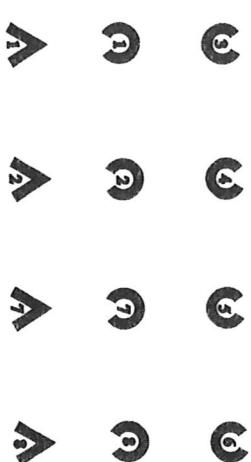
3-4 taktas
Mergaitės keturių dvigubaisiais žingsniais apsisuka vietoje du ratukus dešinėn (22 brėž.).

22 brėž.

5-6 taktas

Visos mergaitės pakartoja 1-2 takto judesius, tik nušoka likusius ketvirčius kvadrato ir baigia tose vietose, iš kur pradėjo šokti (23 brėž.).

378

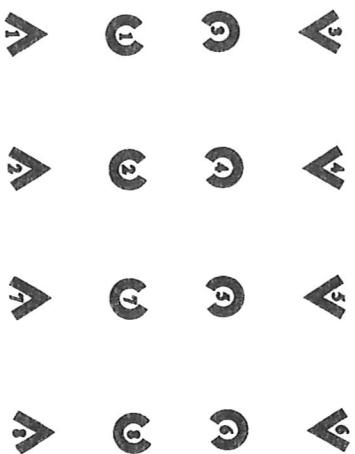
20 brėž.

9-14 taktas

Šokėjai pakartoja 1-6 takto judesius, tik pradeda kituose ištrižainių kraštuose.

15-16 taktas

Šokėjai pereina pavienui keturių dvigubaisiais žingsniais i keturias eiles (19 brėž.).

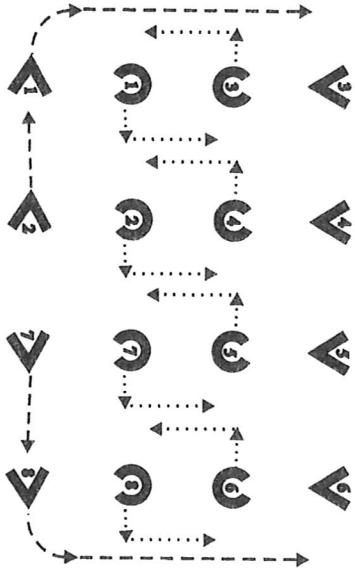
19 brėž.

Mergaičių šokimas kvadratu (16 tkt.)

Grojama ketvirtuoji muzikos dalis.

1-2 taktas

Visos mergaitės, sukdamos per dešinį petį, uždeda ant dešinio peties vytelę ir šoka polka; kas taktas pasisukdamas ketvirtą ratuko, jos nušoka po ketvirtį kvadrato (21 brėž.). Baigia vėl eilėse, tik pasikeitusios vietomis (22 brėž.).

21 brėž.

Antrasis pasikeitimas eilėse (16 tkt.)

Grojama pirmoji (a) muzikos dalis.

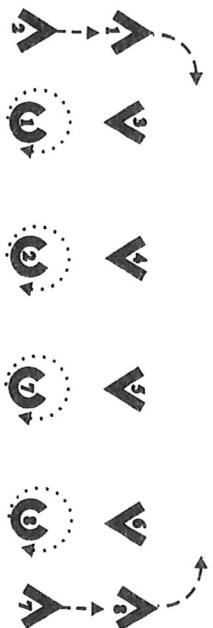
1-16 taktas

Šokant antruoju žingsniu, visi pakartoja pasikeitimo ištrižainėse judesius. Tik visi tie šokėjai, nušokę į kraštus ir atsigrižę į išorę, turi sudaužti vytelę į žemę.

Visiems reikia baigti atsigrižus į scenos centrą (20 brėž.).

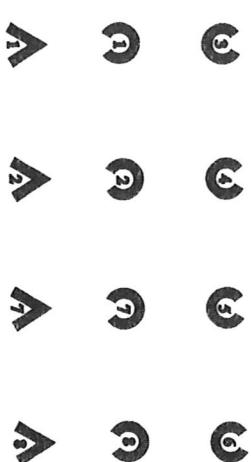
3-4 taktas
Mergaitės keturių dvigubaisiais žingsniais apsisuka vietoje du ratukus dešinėn (22 brėž.).

22 brėž.

5-6 taktas

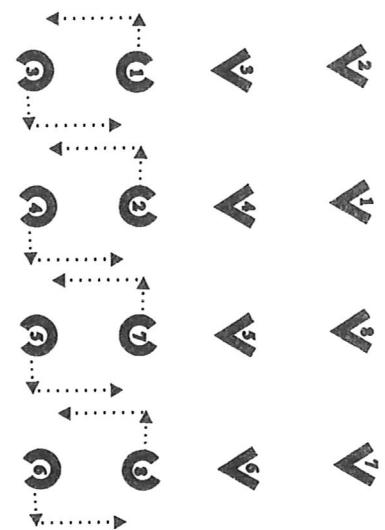
Visos mergaitės pakartoja 1-2 takto judesius, tik nušoka likusius ketvirčius kvadrato ir baigia tose vietose, iš kur pradėjo šokti (23 brėž.).

379

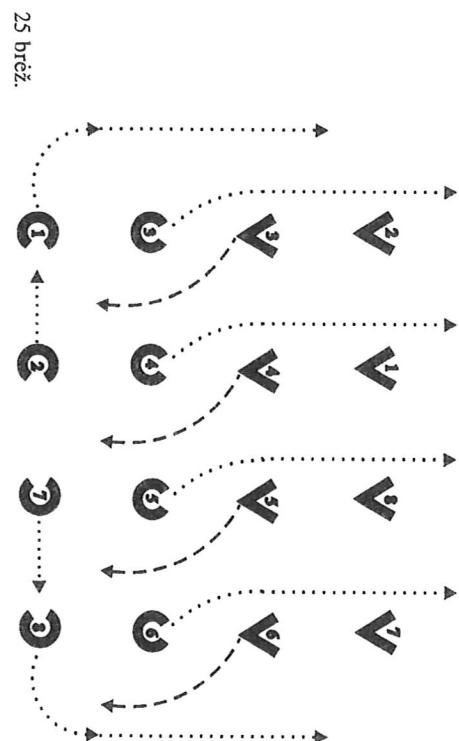
20 brėž.

3-asis, 4-asis, 5-asis, 6-asis berniukas keturis paprastuosius žingsnius eina pirmyn į avanseną; jų partnerės traukasi atgal už paskutinęje eilėje esančią berniuką. 1-oji, 2-oji, 7-oji ir 8-oji mergaitė scenos pakraščiai eina į scenos gilumą (25 brėž.); 2-asis, 1-asis, 7-asis ir 8-asis berniukas ramiai stovi vietoje.

7-8 taktas

Mergaitės pakartoja 3-4 takto judesius (24 brėž.).
1-8 takto metu 1-asis ir 2-asis berniukas kairiu scenos pakraščiu, o 8-asis ir 7-asis – dešiniu scenos pakraščiu eina paprastaisiais žingsniais į scenos gilumą ir užeina už gilumoje stovinčių 3-6 bernuko (21-23 brėž.). 3-6 berniukas stovi ramiai scenos gilumoje.

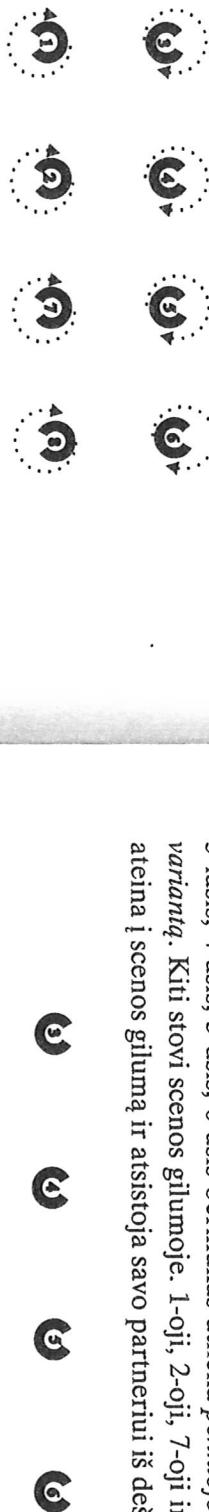

Berniukų šuolių (16 tkt.)

Grojama penktoji muzikos dalis.

1-4 taktas

3-asis, 4-asis, 5-asis, 6-asis berniukas atlieka penktojo žingsnio pirmą variantą. Kiti stovi scenos gilumoje. 1-oji, 2-oji, 7-oji ir 8-oji mergaitė ateina į scenos gilumą ir atsišsta savo partneriui iš dešinės (26 brėž.).

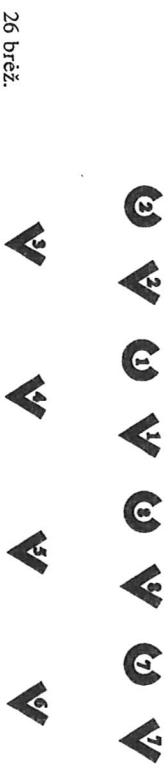

9-16 taktas

Mergaitės pakartoja 1-8 takto judesius, t. y. apeina dar vieną kvadratą.
Berniukai stovi ramiai.

Berniukų pasirengimas šuoliams

Grojami keturi akordai.

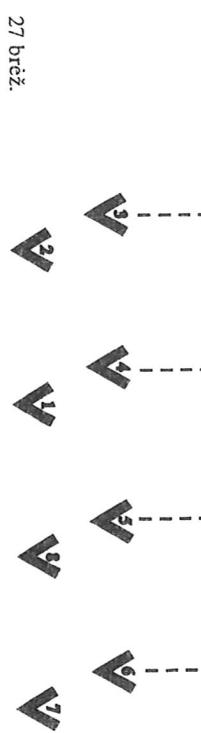
5-8 taktas

Berniukai pakartoja 1-4 takto jūdesius. 7-8 takta ateina į avansceną 2-asis, 1-asis, 8-asis ir 7-asis berniukas.

9-16 taktas

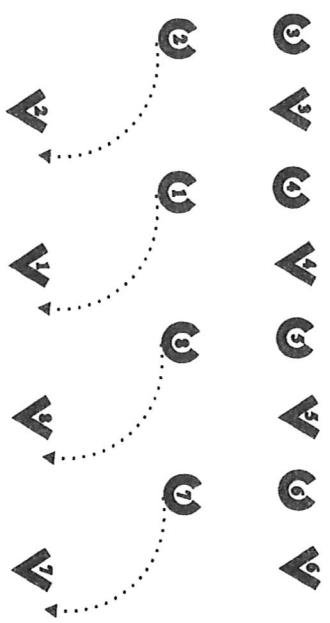
2-asis, 1-asis, 8-asis ir 7-asis berniukas atlieka penktojo žingsnio antrą varią. Pirmieji berniukai atbuli eina paprastaisiais žingsniais į scenos gilumą prie savo mergaičių (27 brėž.). 15-16 takta 2-oji, 1-oji, 8-oji ir 7-oji mergaitė ateina į avansceną savo partneriui iš kaires (28 brėž.).

I-16 taktas
Šokdami pirmąjį žingsnį ir vedami 7-osios mergaitės, šokėjai išeina į užkulisius (29 brėž.).

27 brėž.

Pabaiga (16 tkt.)
Grojama pirmoji (a) muzikos dalis.

382

28 brėž.

383